

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Васка Станчева-Попкостадинова,
Югозападен университет „Неофит Рилски“, Благоевград

ЗА: конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“ в професионално направление 3.4.Социални дейности (Професионално ориентиране и консултиране, Социална работа със семейства), обявен от СУ „Св. Климент Охридски“ в Държавен вестник, бр.50 от 2018 г.

Становището е изготвено съгласно Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

В конкурса участва един кандидат - доц. д.н. Моника Богданова, преподавател в катедра „Социални дейности“ на Факултета по педагогика на СУ „Св. Климент Охридски“.

Образование и професионален опит

Доц. д.н. Моника Богданова е възпитаник на СУ „Св. Климент Охридски“:

- магистър по педагогика на девиантното поведение, със следдипломна квалификация по психология „Психология на развитието и консултиране в детско-юношеска възраст“ (2004 г.)
- доктор по педагогика с тема на дисертационния труд „Приемното семейство като алтернативна форма за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа (2007 г.)
- доктор на науките с тема на дисертационния труд „Професионално ориентиране и консултиране на деца и младежи със специфични потребности“ (2015 г.).
- доцент по научната специалност „Теория на възпитанието и дидактика (социална работа с приемни семейства)“ - 2010 г.

Има квалификации като психотерапевт (2012 г.) и психоаналитик (2014 г.).

Работила е като педагогически съветник, обществен възпитател, психолог, а от 2015 г. е директор на терапевтично-обучителен център „Зеления двор.“

От 2005 г. започва работа в СУ“Св. Климент Охридски“, където в момента е доцент към катедра „Социални дейности“.

В периода 2010-2017 г. участва в обучения в Германия и Франция (липсват приложения сертификати или други доказателства за периода, мястото и тематиката на проведените обучения).

Оценка на научно-изследователската дейност

Доц. Моника Богданова участва в конкурса с публикации, от които: 4 монографии (1 в съавторство), 11 учебни помагала; 2 студии; автореферат на защитен дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“, 16 статии в български списания, 18 публикувани доклади от научни форуми в България. Не са приложения материали по заявените заглавия в раздел „Други“.

Част от публикациите не се включват в настоящото становище, поради представянето им за присъждане на научната степен „доктор на науките“ (2015 г.). В този смисъл реалните публикации за участие в конкурса се разпределят, както следва: монографии - 3, учебни помагала - 4, автореферат-1, статии в български списания- 6, от които 2 под печат (№34 е само депозирана, без одобрение за публикуване); публикувани доклади от научни форуми в България – 13, от които 3 са под печат.

Тематиката на представените публикации е в областта на: психоаналитичната перспектива на ранното детство (№3, №4, №32, №39, №40, №41, №42, №43, №45, №46, №50); кариерно образование и професионално ориентиране (№1, №13, №15, №48, №49), вкл. и при деца със специални потребности (№17, №18, №28, №29, №51); мултиекипност и синергизъм (№30), социална работа с бебета № (41).

Монографията „Посрещането на бебето през думите и в Света. Перинаталност и психоанализа“ (№3) разглежда развитието през психоаналитичната перспектива с акцент върху пренаталния и периода на новороденото. Представя се интересен метод (на Естер Бик) за наблюдение на новороденото и добри практики за работа с „преждевременно-родените“ бебета. Разгледан е мултисензорният принцип и е представена ролята на психоаналитика като част от екипа за работа в областта на ранното детство, въз основа съществуващи добри международни практики.

Монографията е предназначена за психолози, неонатолози, специалисти по здравни грижи (медицински сестри и акушерки).

В монографията „Бебето, детето и техния език“ (№4) се разглеждат развитието и ролята на езика в психоаналитична перспектива (през идеите на Франсоаз Долто), както и с библейски препратки. Представени са „майчинството като език“, „езикът на майката и езикът на бащата“, „езикът на бебето“, „тялото като език“, „несъзнаваният образ на тялото“, както и „езиците (огнени) на аутизма и психозата“, „професионалното родителство и разбирането на езика“, „диагностика и превенция на нарушенията в ранна детска възраст“. Представят се случаи от практиката - собствени и заимствани от други практикуващи. Макар да не е посочено към кого е адресирана книгата, става ясно, че тя би могла да се ползва от педагози, психолози и специалисти по здравни грижи (медицински сестри и акушерки).

Няколко публикации се отнасят до представяне на различни аспекти в педиатричната практика, свързани с „психичното страдание и предизвикателствата пред специалистите (№31), „реанимация на психичното в педиатричната практика“ (№32), съпротивите срещу лечението (№33). Въпреки претенциозните заглавия липсва задълбочено представяне на тезите и практически насоки, използвани са малък брой научни източници.

Публикациите в областта на кариерното образование и професионално ориентиране се отнасят до представяне на концептуални модели и практически приложения, базирани на европейския опит (№2, №15, №49), историческото развитие, модели и тенденции за професионално ориентиране и консултиране на деца със специфични потребности (№13, №18, №28, №29), предприемачеството като възможност за кариерно развитие при младежи със специфични потребности (№51), изследвана е връзката между професионално ориентиране и консултиране и пазара на труда, процесът на подбор на персонал и процесите по кандидатстване за работа (№48).

Представена е справка от Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ за 83 цитирания в 54 публикации на български автори.

Обобщени забележки към предложените за становище публикации

Някои от публикациите представят части от монографиите и автореферата за присъждане на научната степен „доктор на науките“ (№16, №17, №29, №42).

В съвместните публикации (№13, №42, №43, №45, №47, №48, №49) не е посочен приносът на отделните автори.

По-голямата част от публикациите са извън направлението на обявения конкурс и имат характер на обзори, представящи недостатъчно задълбочено и системно съответната основна теза, без подкрепа от необходимия брой научни източници.

Представянето на казуси от други автори е твърде пространно (№4, стр. 71-85 чужд текст).

В някои публикации има некоректно цитиране: №3 (стр.7, 8, 9, 101, 124,129, 142, 147, 153, 181, 225), № 32; отсъствие в библиографията на източници, представени в текста (№3,№14).

Медицинската терминология и дефиниции в голямата си част са неточни, като на места се правят собствени интерпретации, различна от смисъла на понятието: „превенция – процес, който изисква специфично клинично наблюдение и професионално про-зрение“ (№32, стр. 9) или е представена твърде опростено: „Когато преработката на сигналите не се случва по естествен начин, тогава се говори за т.нар. „сензорно интегративна дисфункция“ (№3, стр. 194).

Като отделни източници се посочват преведени думи от английски език - 5 думи като 5 отделни библиографски източника, взети от един и същи речник (№32, стр.6).

Представят се резултати от проучвания (№14, стр. 800), „ранни предупредителни знаци за депресия у бебето“ (№14, стр. 801), неточно представяне на позиция на Фройд (№33, стр.1), позоваване на части от Хипократовата клетва (№32, стр.9) без цитиране на съответните източници.

Научна активност

Не е представен доказателствен материал за отразената в професионалната автобиография информация за участие в научни форуми .

Посочени са участия в 39 проекта (университетски, национални и 1 международен).

Оценка на учебно-преподавателската дейност

В професионално направление 3.4. Социални дейности доц. Богданова е титуляр на следните учебни курсове :

- ОКС „Бакалавър“, задължителни дисциплини: „Професионално ориентиране и консултиране“ (в екип) и „Социална работа с приемни семейства“ ; избираеми дисциплини – „Подбор на персонал“, „Еволюция на майчинството“ (в екип).
- ОКС „Магистър“ : „Подбор на персонал и кандидатстване за работа“ и „Организационна култура и кариерно развитие“, „Клинична социална работа с деца със СОП“, „Консултиране в СР с деца и семейства“.
- Доц. Богданова е научен ръководител на трима докторанти, от които един е защитил дисертационния си труд през 2017 г.

Оценка на приносите

Безспорно доц.д.н. Моника Богданова е продуктивен автор с интересни научни търсения, но тематиката на голямата част от представените трудове не е в областта на професионално направление 3.4. „Социални дейности“.

Приносите имат приложен характер и биха могли да се отнесат към областта на психологията, педагогиката и отчасти към здравните грижи.

В представените публикации липсват научни доказателства и обосновка за „разработени фундаментални идеи за социалната работа с деца и семейства“ (стр.2 от справката за приноси на кандидата).

Търсенето на връзката между психоанализата и педагогиката няма отношение към полето на социалната работа.

Моделът за работа с преждевременно родените бебета, така като е представен от доц. Богданова, не касае социалната работа, описанието му би било полезно за психолози и специалисти по здравни грижи (акушерки).

В представените материали липсват „конкретни предложения за промяна на политики, стратегии и организационни практики“ (стр. 3 от справка за приноси на кандидата) в областта на социалната работа.

Препоръки

Препоръчвам на доц. Богданова да проучи съвременните теоретични модели и практики за социална работа с деца и семейства и се опита да преформулира ролята на психоанализата, както и да концентрира усилията си в трансформиране на опита и знанията си в областта на психоаналитичната перспектива на ранното детство в реални модели и алгоритми за подобряване работата на специалистите от помагащите професии.

Заключение

Гореизложеното не ми дава достатъчно основания да предложи доц. д.н. Моника Богданова да бъде избрана за заемане академичната длъжност „професор“ в професионално направление 3.4. Социални дейности (Професионално ориентиране и консултиране, Социална работа със семейства),

10.11.2018 г.
гр. Благоевград

Доц. д-р Васка Станчева-Попкостадинова,
член на научно жури